

Cirkulärnr: 1993:181
Diariernr: 1993:2392
Handläggare: Göran Söderlöf
Avdsek: KEP Förh
Datum: 1993-12-01
Mottagare: Kommunstyrelsen Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1993 nr 180 angående brott mot
11 § medbestämmandelagen genom att inte förhandla
före beslut om försäljning av samtliga aktier i
kommunägt bolag.
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 1993 nr 180

Personalpolitik 1993-2:50

Nyckelord: Arbetsrätt, MBL

Handläggare:
Göran Söderlöf

1993-12-01

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 1993 nr 180 angående brott mot 11 § medbestämmandelagen genom att inte förhandla före beslut om försäljning av samtliga aktier i kommunägt bolag

Arbetsdomstolens dom 1993 nr 180 bilägges.

BAKGRUND

Malmö kommun ägde tidigare samtliga aktier i Malmö Energi Aktiebolag (MEAB). Kommunen (fullmäktige) beslöt den 8 februari 1991 att godkänna överenskommelse om överlåtelse av samtliga aktier i MEAB till Sydkraft AB.

Svenska Kommunalarbetareförbundet (SKAF) hävdade att kommunen åsidosatt bestämmelserna i 11 § medbestämmandelagen före beslutet om aktieöverlåtelsen genom att inte primärförhandla. SKAF yrkade på ett skadestånd om 500.000 kr.

Kommunen gjorde däremot gällande att den inte varit skyldig att förhandla med SKAF på eget initiativ före beslutet om aktieförsäljningen.

ARBETSDOMSTOLEN

Förhandlingsskyldigheten

Arbetsdomstolen konstaterar först att innebörden av förhandlingsrätten på den offentliga sektorn är att de fackliga organisationerna har en rätt att före beslut få diskutera olika frågor som rör de anställda i deras egenskap av arbetstagare. Avgörande är om arbetsgivar-arbetstagarinslaget framstår som ett viktigt moment i beslutsprocessen.

Aktieförsäljningen

Även om en aktieförsäljning i sig inte framstår som en viktigare förändring av verksamheten skall förhandlingsskyldigheten bedömas utifrån beslutets karaktär och betydelse för de anställda.

Aktieförsäljningen var den största affär kommunen någonsin genomfört. MEAB var ett av de största företagen i landet för produktion och distribution av energi. Försäljningen omslöt ett värde av 2.350 Mkr. Enligt domstolens mening kan det inte råda någon tvekan om att Kommunal haft ett befogat intresse av att förhandla innan kommunen tog ställning till försäljningen. Affären fick både direkta och indirekta verkningar inom olika områden av kommunens verksamhet och i ett bredare perspektiv även för de anställda i kommunen.

Ett samarbetsavtal, som reglerade fördelningen av olika uppgifter mellan kommunen och MEAB bl.a. avseende drift och underhåll av offentlig belysning och trafiksignaler, avläsning av mätare, grävning i gator och annan mark samt återställning av arbetsområden m.m., omförhandlades efter försäljningen. Försäljningen får därför anses ha inneburit en viktigare förändring av arbets- och anställningsförhållandena för de anställda i kommunen som före överlåtelsen varit engagerade i arbeten för MEAB.

Sammanfattningsvis finner arbetsdomstolen att försäljningen av aktierna i MEAB inneburit en viktigare förändring av såväl kommunens verksamhet som av arbets- och anställningsförhållandena för de anställda i kommunen som arbetade med uppdrag från MEAB. Kommunen var således skyldig enligt 11 § medbestämmandelagen att förhandla med SKAF innan den fattade beslut om aktieförsäljningen.

Skadestånd

Kommunens underlåtenhet att förhandla bedöms som allvarlig med hänsyn till affärens omfattning och att kommunen efter affärens offentliggörande flera gånger vägrat tillmötesgå Kommunals begäran om förhandling. Kommunen förpliktas utge 300.00 kr i skadestånd till SKAF.

KOMMENTAR

Även en ren aktieförsäljning kan betraktas som en sådan viktigare förändring av verksamheten som anges i 11 § medbestämmandelagen om strukturen på den kommunala verksamheten förändras genom överlåtelsen. Arbets- och anställningsförhållandena för de anställda i de kommunala förvaltningarna kan också komma att beröras på ett sådant sätt som konstituerar förhandlingsskyldighet enligt 11 § medbestämmandelagen.

Det bör observeras att det är kommunen, som tagit försäljningsbeslutet, och inte det försålda bolaget som är förhandlingsskyldigt enligt 11 § medbestämmandelagen.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och Personalpolitik
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Göran Söderlöf